

Зеліско Наталія

к.е.н., доцент

Євтушик Яна

студентка

Львівський національний аграрний університет,
м. Дубляни

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНОЇ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ У ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

У центрі уваги соціально орієнтованої ринкової економіки знаходиться людина з її потребами й інтересами, її відносини з іншими членами суспільства в процесі виробництва, розподілу, обміну і споживання.

Соціально-орієнтована ринкова економіка виробляє принципи, правила, форми господарювання різних суб'єктів економіки, визначає орієнтири господарської діяльності, критерії соціальної й економічної ефективності, оптимальне поведіння споживачів і виробників в умовах ринкових методів господарювання і соціальної орієнтації економіки.

Основні положення, висновки і рекомендації соціального ринкового господарства використовуються при розробці соціально-економічної політики розвинутих країн.

При розробці соціально-економічної політики враховується вітчизняний і зарубіжний досвід, велика увага приділяється оцінці не тільки економічної, але і соціальної ефективності від її впровадження (рис. 1).

У даний час соціально-економічна політика країн із соціально-орієнтованою ринковою економікою зводиться до досягнення наступних цілей:

- 1) економічна свобода – можливості економічних суб'єктів щодо вибору сфери діяльності та моделі економічної поведінки;
- 2) економічне зростання – зростання економіки, яка забезпечує високий рівень якості життя;
- 3) повна зайнятість – утримання безробіття на природньому рівні;
- 4) стабільність цін – забезпечення фінансової стабільності, протидія інфляції;
- 5) економічна безпека – збереження економічної рівноваги;
- 6) соціальна стабільність – створення можливостей для деяких груп суспільства;
- 7) справедливе оподаткування – встановлення пільг при сплаті податків для груп населення з низькими доходами.

Економічна модель України повинна спиратися на сучасні світові досягнення, орієнтуватись на суспільні цінності третього тисячоліття з його досить жорсткими детермінантами.

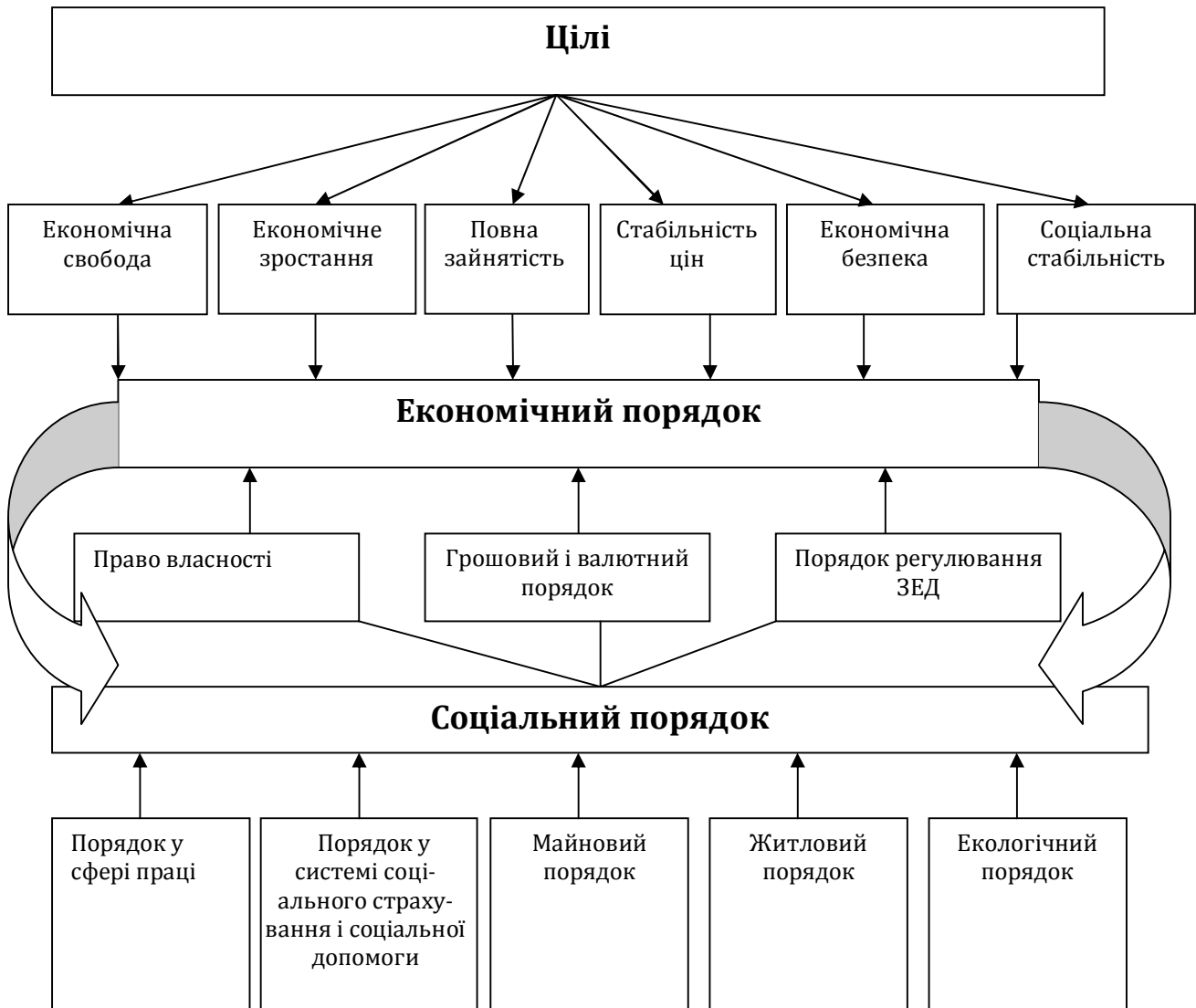

Рис. 1. - Модель соціально-орієнтованої ринкової економіки

Світова політична й економічна думка свідчить про те, що сучасне цивілізоване суспільство ґрунтується на трьох основних засадах: у політичній сфері - громадянське суспільство; в економічній - постіндустріальне, соціально орієнтоване ринкове господарство; у соціальній сфері - соціальне партнерство, справедливий розподіл матеріальних і духовних благ і на цій основі досягнення національної і соціальної злагоди.

Досягнення максимально високої якості життя населення є пріоритетною метою соціальної ринкової економіки. Однією з найважливіших передумов, що забезпечують реалізацію цієї задачі, є проведення ефективної політики добробуту населення. Центральне місце в політиці добробуту займають доходи населення, їх диференціація, постійне зростання рівня життя громадян.

Одним із стратегічних напрямків побудови нової соціально-орієнтованої ринкової системи і повинна стати глибока перебудова соціальної сфери. В успішному розв'язанні цього стратегічного завдання особливо важливим

пріоритетом на наступні роки є здійснення політики доходів і реформування системи оплати праці, усунення існуючого досі штучного заниження вартості робочої сили, а також дуже низького рівня соціальних доходів населення.

Саме виходячи з наведеного необхідно зазначити наступні умови переходу до соціального ринкового господарства в Україні:

- * забезпечення економічної свободи;
- * становлення та зміцнення різних форм власності;
- * розвиток конкурентного середовища;
- * формування механізму вільного ціноутворення;
- * формування ринкової інфраструктури;
- * формування відкритої моделі економіки при дотриманні національних інтересів країни;
- * ефективна система соціального захисту населення, наявність соціальної інфраструктури.

Побудова соціально орієнтованої ринкової економіки — це не просто комплекс економічних заходів. Насамперед, це шлях суспільного розвитку, заснований на демократії, на повазі до людини як найвищої цінності, до її свобод, це філософія суспільного буття і образ мислення. З цього випливає, що, не забезпечивши в Україні добробут для всіх, ми не маємо шансів на успіх. Україна може зайняти належне їй місце серед провідних європейських країн (з високим рівнем економічного зростання, зайнятості і доходів населення) тільки на шляху широкого і повного реформування економіки, прискореного розвитку ринкового господарства і демократії.

Список використаних джерел

1. Зайцев, Ю. К. Соціалізація економіки України як стратегічна потреба її розвитку [Текст] : дис. на здобуття наук. ступеня д. е. н. : спец. 08.01.01 / Ю. К. Зайцев. — К., 2002.
2. Князев, Ю. Современный взгляд на теорию социальной рыночной экономики [Текст] / Ю. Князев // Общество и экономика. — №5–6. — 2004. — С. 17—53.
3. Асоціація соціальних економістів [Електронний ресурс] : [сайт] : україн. версія. — Режим доступу : < [www. socialconomics.org](http://www.socialconomics.org) > (дата звернення: 14.12.2009). — Назва з екрана.
4. Послання Президента «Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002 — 2011 роки» // Урядовий кур'єр від 04.06.2002. — № 100.
5. Єременко, В. Про наукову школу «Соціальної економіки» [Текст] / В. Г. Єременко, А. Г. Тарасенко // Науковий вісник ДАСОА. — 2008. — №1. — С. 14 — 26.

